

Handlingsplan

För att stärka barnets rättigheter
2025 - 2027

Ändringsförteckning

BESLUTANDE /DATUM /§/ DNR

ÄNDRING

Kommunstyrelsen /2025-09-03 / §106/ KS.2025.310 Antagen

Dokumentinformation

Dokumentansvarig:	Barn- och utbildningschef
Författare:	Barnrättstrateg
Berörd verksamhet:	Kommunövergripande
Revideras	Vart tredje år
Giltig till:	2027-12-31
Uppföljning:	Barn- och utbildningsförvaltningen ansvarar för uppföljning och rapportering av efterlevnad

Innehållsförteckning

1. Inledning.....	3
2. Begreppsförklaring	3
3. Syfte	4
4. Mål	4
4.1 Aktiviteter kopplade till delmålen	4
4.1.1 Ökad kunskap i organisationen kring barnkonventionen och dess tillämpning.....	4
4.1.2 Medborgare ska ges möjlighet till kunskap om barns rättigheter.....	5
4.1.3 Barn ska vara delaktiga i beslut som berör dem	5
4.1.4 I beslut och åtgärder som rör barn ska barnets bästa alltid beaktas	5
5. Uppföljning.....	5
5.1 Ansvarsfördelning	5
5.1.1 Nyckeltal för nämnders uppföljning	6
6. Revidering	6
7. Relaterade dokument	6

1. Inledning

Förenta nationerna (FN) antog 1989 konventionen för barnets rättigheter, Barnkonventionen. I Sverige ratificerades konventionen 1990. När en stat ratificerar en konvention förpliktar sig staten att följa konventionen. Den 1 december 2010 godkände riksdagen strategin för att stärka barnets rättigheter i Sverige, Strategi för att stärka barnets rättigheter (prop. 2009/10:2329). Denna handlingsplan utgår från strategins nio principer som uttrycker grundläggande förutsättningar för att stärka barnets rättigheter:

Nationella strategins nio principer	
1	All lagstiftning som rör barn ska utformas i överensstämmelse med barnkonventionen.
2	Barnets fysiska och psykiska integritet ska respekteras i alla sammanhang
3	Barn ska ges förutsättningar att uttrycka sina åsikter i frågor som rör dem.
4	Barn ska få kunskap om sina rättigheter och vad de innebär i praktiken.
5	Föräldrar ska få kunskap om barnets rättigheter och erbjudas stöd i sitt föräldraskap
6	Beslutsfattare och relevanta yrkesgrupper ska ha kunskap om barnets rättigheter och omsätta denna kunskap i berörda verksamheter.
7	Aktörer inom olika verksamheter som rör barn ska stärka barnets rättigheter genom samverkan.
8	Aktuell kunskap om barns levnadsvillkor ska ligga till grund för beslut och prioriteringar som rör barn.
9	Beslut och åtgärder som rör barn ska följas upp och utvärderas utifrån ett barnrättsperspektiv.

2. Begreppsförklaring

BARN	Personer 0 – 18 år
BARNPERSPEKTIV	Barnperspektiv innebär att en vuxen så långt som möjligt sätter sig in i ett barns situation och försöker se till barnets bästa. Det handlar också om att göra sitt bästa för att förstå och respektera barns erfarenheter, upplevelser, uppfattningar och handlingar.
BARNRÄTTSPERSPEKTIV	Att vid varje beslut eller åtgärd som rör barn beakta att dess rättigheter tas tillvara som barnets bästa, likvärdighetsprincipen, barnets synpunkter, barnets rätt att leva och utvecklas utifrån sina egna förutsättningar och behov, barnets intresse på kort och lång sikt och att tillräckliga resurser avsätts.
BARNETS PERSPEKTIV	Barnets perspektiv är det enskilda barnets åsikter, tankar och föreställningar om sin livssituation och de sammanhang hen befinner sig i. Barnets perspektiv innebär att barnet självt blir lyssnat på och att det utifrån ålder och mognad ges möjlighet att få bidra med sina erfarenheter, synpunkter och förslag. Om det av speciella skäl

	inte är möjligt att göra detta, är det viktigt att hämta barnets åsikter i efterhand.
BARNKONSEKVENSANALYS (BKA)	En metod att bedöma ett enskilt barns bästa, en grupp barns bästa eller barn bästa i allmänhet med utgångspunkt i en specifik åtgärd eller frågeställning. Syftet med en BKA är att få ett allsidigt beslutsunderlag.
BARNBOKSLUT	Barnbokslut är en sammanställning/ett verktyg för att följa upp hur aktiviteter och beslut under året tagit hänsyn till barns bästa och låtit barn och unga varit delaktiga.

3. Syfte

Handlingsplanens syfte är att förverkliga efterlevnad av Policy för att stärka barnets rättigheter i Åre kommun, antagen 2024-04-23.

4. Mål

Övergripande mål är att ge förutsättningar för att alla, politiken och verksamheter inom Åre kommun, ska kunna bedriva ett strategiskt barnrättsarbete och att stärka barns rättigheter att vara delaktiga i frågor som berör dem.

Handlingsplanen är uppdelad i fyra delmål:

- Ökad kunskap i organisationen kring barnkonventionen och dess tillämpning.
- Medborgare ska ges möjlighet till kunskap om barns rättigheter
- Barn ska vara delaktiga i beslut som berör dem.
- I beslut och åtgärder som rör barn ska barnets bästa alltid beaktas.

Till varje delmål kopplas aktiviteter som ska genomföras för att nå målpuppfyllnad.

4.1 Aktiviteter kopplade till delmålen

4.1.1 Ökad kunskap i organisationen kring barnkonventionen och dess tillämpning

AKTIVITET	TIDSPLAN	ANSVAR
Förtroendevalda och anställda ges grundläggande kunskap i barnkonventionen för att kunna efterleva och tillämpa den i eget arbetsuppdrag.	2025 – 2027	Barnrättsstrateg
Information om barnkonventionen blir en del i allmän introduktionsutbildning vid nyanställning	2025 – 2027	Barnrättsstrateg
Barns rättigheter ska diskuteras, konkretiseras och problematiseras på arbetsplatsträffar eller i annat forum på arbetsplatsen.	2025 – 2027	Ansvarig chef
En barnrättsgrupp bestående av representanter från verksamheterna skapas.	2025 – 2027	Förvaltningschefer

4.1.2 Medborgare ska ges möjlighet till kunskap om barns rättigheter

AKTIVITET	TIDSPLAN	ANSVAR
Åre kommun ska synliggöra barnkonventionens intentioner via kommunens hemsida.	2025 – 2027	Barnrättsstrateg

4.1.3 Barn ska vara delaktiga i beslut som berör dem

AKTIVITET	TIDSPLAN	ANSVAR
En kartläggning om hur kommunen kommunicerar med barn i dag och hur behoven ser ut ska genomföras.	2025 – 2027	Barnrättsstrateg
Arbeta fram rutin och reglemente för att skapa förutsättningar för ett ungdomsråd i Åre kommun där ungdomar, tjänstepersoner och politiken finns representerade i konstellationer efter behov.	2025	Kultur och fritid
Skapa mötesplats/er för barn/unga och politik/förvaltningar ("ungdomsråd").	2025 – 2026	Kultur och fritid

4.1.4 I beslut och åtgärder som rör barn ska barnets bästa alltid beaktas

AKTIVITET	TIDSPLAN	ANSVAR
Barnchecklista biläggs tjänsteskrivelser vid politiska beslut som direkt eller indirekt berör barn.	2025 – 2027	Handläggande tjänsteperson
Barnkonsekvensanalys eller annan alternativ bedömningsmetod för barnets bästa ska genomföras när det gäller beslut som berör barn.	2025 – 2027	Handläggande tjänsteperson med stöd av barnrättsstrateg

5. Uppföljning

Handlingsplanen gäller för åren 2025 – 2027 och ska utvärderas i slutet på perioden samt revideras för följande beslutande antal år. Utvärderingen synliggörs i ett barnbokslut och återrapporteras till alla nämnder.

5.1 Ansvarsfördelning

Kommunstyrelsen och alla nämnder är ansvariga för att skapa förutsättningar för ökad kunskap kring barnkonventionen och barnrättsperspektivet hos förtroendevalda, tjänstepersoner och medborgare.

Varje förvaltning är ansvarig för att barnets rättigheter tillvaratas i frågor som berör barn.

Barn- och utbildningsförvaltningens barnrättstrateg är övergripande ansvarig för att utvärdera måluppfyllelsen av handlingsplanen.

5.1.1 Nyckeltal för nämnders uppföljning

- Andelen beslutsfattare och relevanta yrkesgrupper som fått grundläggande kunskap.
- Andelen verksamheter som har konkreta aktiviteter för att säkerställa barns rättigheter och som löpande ingår i verksamhetsplaneringen.
- Andel verksamheter som samverkar för att stärka barnets rättigheter och sätter barnets bästa främst när så krävs.
- Antalet beslutsunderlag som innehåller barnchecklista för beslut i nämnd eller, vid behov, en barnkonsekvensanalys/alternativ bedömningsmetod.

6. Revidering

Revidering av handlingsplanen sker vart tredje år med utgångspunkt av utförd utvärdering och bereds i samtliga nämnder inför ny period.

7. Relaterade dokument

Policy för att stärka barnets rättigheter i Åre kommun

Barnkonventionen

Strategi för att stärka barnets rättigheter (prop. 2009/10:2329)